

ODPRTI, ANONIMNI, ENOSTOPENJSKI IDEJNI NATEČAJ ZA IZBIRO STROKOVNO NAJPRIMERNEJŠIH REŠITEV ZA
PROSTOR IN OPREMO ŠOLSKE UČILNICE

**Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo**

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA ŠOLSTVO
Poljanska cesta 28,
1000 Ljubljana

Zadeva: OBVESTILO O IZIDU IN ZAKLJUČNO POROČILO

ODPRTI, ANONIMNI, ENOSTOPENJSKI NATEČAJ ZA IZBIRO STROKOVNO
NAJPRIMERNEJŠIH REŠITEV ZA

**IZBIRO STROKOVNO NAJPRIMERNEJŠIH REŠITEV ZA PROSTOR
IN OPREMO ŠOLSKE UČILNICE**

1. KAZALO:

1. KAZALO	2
2. OBVESTILO O IZIDU NATEČAJA	3
Obrazložitev	5
Pravni pouk	7
3. POROČILO O DELU OCENJEVALNE KOMISIJE IN O NATEČAJNIH ELABORATIH	8
3.1. Cilj natečaja	8
3.2. Namen natečaja	8
3.3. Ocenjevalna komisija	8
3.4. Povzetek sej ocenjevalne komisije	9
3.5. Merila za ocenjevanje	11
3.6. Splošno poročilo o prispelih elaboratih in delu ocenjevalne komisije	12
3.7. Poročilo o nagrajenih natečajnih elaboratih	14
3.8. Poročilo o preostalih natečajnih elaboratih	23
3.9. Podpisi k zaključnemu poročilu	37

2. OBVESTILO O IZIDU

Naročnik: Zavod Republike Slovenije za šolstvo
                  Poljanske cesta 28
                  1000 Ljubljana

Številka: 4300-49/2020-7

Datum: 10.11.2020

V skladu z odprtim, anonimnim, enostopenjskim idejnim natečajem za izbiro strokovno najprimernejših rešitev za prostor in opremo šolske učilnice, številka 4300-49/2020-1 z dne 29.9.2020, vam posredujemo

OBVESTILO O IZIDU

odprtega, anonimnega, enostopenjskega idejnega natečaja

ZA IZBIRO STROKOVNO NAJPRIMERNEJŠIH REŠITEV ZA PROSTOR IN OPREMO ŠOLSKE UČILNICE

Številka idejnega natečaja: **4300-49/2020-1**

Ocenjevalna komisija je sprejela odločitev o dodelitvi nagrad:

1. NAGRADA   **Natečajni elaborat z delovno številko: 5, šifra natečajnika: 16731**

Avtorji:

JURE HROVAT, mag. inž. Arh./ ZAPS A - 1696

ANA KREČ, mag. inž. arh.

URH RUČIGAJ ROBERTS, mag. inž. arh. / Associate RIBA

LJUDMILA JANKOVICHOVA, mag. inž. arh.

MATIC HLEDE, abs. Arh., Univerza v Ljubljani, Fakulteta za arhitekturo

2. NAGRADA   **Natečajni elaborat z delovno številko: 1, šifra natečajnika: 56928**

Avtorji:

PETER KOVAČ, mag. inž. arh.

GAL RANČIGAJ, dipl. ind. Obl. (UN)

ODPRTI, ANONIMNI, ENOSTOPENJSKI IDEJNI NATEČAJ ZA IZBIRO STROKOVNO NAJPRIMERNEJŠIH REŠITEV ZA

PROSTOR IN OPREMO ŠOLSKE UČILNICE

KARIN MEZEK, mag. prof. pouč. na razr. stop.

KATJA GOBEC, štud. UL MF

PRIZNANJE

Natečajni elaborat z delovno številko: 2D, šifra natečajnika: 1895

Avtorji:

KATJA OREHEK, štud. arh., FA UL

DAVID PAVLINA, štud. arh., FA UL

SIMONA NIKOLOVSKA, štud. arh., FA UL

PRIZNANJE

Natečajni elaborat z delovno številko: 4, šifra natečajnika: 703060

Avtorji:

Dr. techn., R. Avstrija, ANDREJ ŠMID, univ. dipl. inž. arh.

MARKO ROZMAN, univ. dipl. inž. arh.

NEJC GONZA, univ. dipl. inž. arh.

ZNIŽANO PRIZNANJE

Natečajni elaborat z delovno številko: 3, šifra natečajnika: 30502

Avtorji:

LAURA TROBEC, študentka Fakultete za arhitekturo, UNILJ

URŠA UHAN, študentka Fakultete za arhitekturo, UNILJ

OBRAZLOŽITEV

Naročnik je na podlagi idejnega natečaja številka 4300-49/2020-1 z dne 29.9.2020 začel postopek idejnega natečaja za: odprti, anonimni, enostopenjski idejni natečaj za IZBIRO STROKOVNO NAJPRIMERNEJŠIH REŠITEV ZA PROSTOR IN OPREMO ŠOLSKE UČILNICE v skladu s točko b) 100. člena ZJN-3 kot projektni natečaj, z nagradami ali plačili udeležencev. Dne 29.9.2020 je bil idejni natečaj tudi objavljen na spletni strani ZRSSŠ (<https://www.zrss.si/objava/javni-natecaj-za-idejno-zasnovo-prostora-in-opreme-ucilnice>).

V okviru prvega predhodnega preizkusa, ki ga je izvedla ocenjevalna komisija, je bilo pravočasno, to je do dne 30.10.2020 do 12:00 ure, prejetih šest (6) elaboratov (Tabela 1).

Tabela 1: Rezultati predhodnega preizkusa za vse prejete elaborate.

zap. št. prejetja / DELOVNA ŠIFRA	šifra	rok oddaje				anonimnost	zahtevana vsebina	OPRAVIL
		datum	čas	sestavni deli	pravočas- nost			
1	56928	do 30.10.2020	do 12:00 ure	1	1	1	1	1
2	1895	do 30.10.2020	do 12:00 ure	1	1	1	1	1
2D	1895	do 30.10.2020	do 12:00 ure	1	1	1	1	1
3	30502	do 30.10.2020	do 12:00 ure	1	1	1	1	1
4	703060	do 30.10.2020	do 12:00 ure	1	1	1	1	1
5	16731	do 30.10.2020	do 12:00 ure	1	1	1	1	1
6	31291604	do 30.10.2020	do 12:00 ure	1	1	1	1	1
NEPRAVOČASNE PONUDBE								
0					0			0

Legenda: 1 opravi, 0 ni opravi

Pri odpiranju pravočasno prejetih natečajnih omotov in predhodnem preizkusu natečajnih elaboratov dne 2.11.2020 ob 9:00 je bil narejen zapisnik. Vsi elaborati prestanejo predhodni preizkus: prispeli so pravočasno, ne kršijo anonimnosti in imajo vse sestavne dele, ki omogočajo izvedbo ocenjevanja.

V nadaljnjo obravnavo je pripuščenih vseh 6 natečajnih elaboratov. Ocenjevalna komisija je na sejah pregledovala in ocenila natečajne elaborate v skladu z merili za ocenjevanje iz natečajnih pogojev in podelila naslednje nagrade:

Delovna številka	Šifra ponudnika	Nagrada / priznanje
5	16731	1. nagrada
1	98379	2. nagrada
2D	1895	priznanje
4	703060	priznanje
3	30502	znižano priznanje

Ker je na idejni natečaj prispelo manj elaboratov od predvidenih in ker tretja nagrada ni bila podeljena, so člani ocenjevalne komisije soglasno sprejeli sklep, da se nagrade, priznanja in odškodnine dodelijo v naslednjih vrednostih:

A. nagradni sklad

1. nagrada	2.300,00 EUR
nadomestilo za odkup materialnih avtorskih pravic	400,00 EUR
2. nagrada	1.800,00 EUR
dve priznanji	po 1.000,00 EUR
znižano priznanje (1x)	800,00 EUR

B. odškodninski sklad

Odškodnina (1X)	500,00 EUR
-----------------	------------

Vsi navedeni zneski so v bruto bruto vrednostih.

Ocenjevalna komisija je dne 10.11.2020 odprla neodprte kuverte AVTOR natečajnih elaboratov predlaganih za nagrade, ter kuverto AVTOR za nenagrajen elaborat. Pri odpiranju kuvert je bil narejen zapisnik. ZRSŠ je v skladu z natečajnimi pogoji pregledala, ali natečajni elaborati, predlagani za nagrade, izpolnjujejo vse zahteve in pogoje iz natečajnega gradiva in ugotovila sledeče:

1. NAGRADA Natečajni elaborat z delovno številko: 5, šifra natečajnika: 16731

Avtorji:

JURE HROVAT, mag. inž. Arh./ ZAPS A - 1696

ANA KREČ, mag. inž. arh.

URH RUČIGAJ ROBERTS, mag. inž. arh. / Associate RIBA

LJUDMILA JANKOVICHOVA, mag. inž. arh.

MATIC HLEDE, abs. Arh., Univerza v Ljubljani, Fakulteta za arhitekturo

Natečajni elaborat gospodarskega subjekta **SVET VMES, d.o.o.; Slovenska cesta 27, 1000 Ljubljana, DŠ: SI 43558941** izpolnjuje vse zahteve in pogoje iz natečajnega gradiva.

2. NAGRADA Natečajni elaborat z delovno številko: 1, šifra natečajnika: 56928

Avtorji:

PETER KOVAČ, mag. inž. arh.

GAL RANČIGAJ, dipl. ind. Obl. (UN)

KARIN MEZEK, mag. prof. pouč. na razr. stop.

KATJA GOBEC, štud. UL MF

Natečajni elaborat gospodarskega subjekta **Geoplan d.o.o., Kamnik, Glavni trg 21, 1241 Kamnik, DŠ: SI83181423** izpolnjuje vse zahteve in pogoje iz natečajnega gradiva.

PRIZNANJE Natečajni elaborat z delovno številko: 2D, šifra natečajnika: 1895

Avtorji:

KATJA OREHEK, štud. arh., FA UL

DAVID PAVLINA, štud. arh., FA UL

SIMONA NIKOLOVSKA, štud. arh., FA UL

ODPRTI, ANONIMNI, ENOSTOPENJSKI IDEJNI NATEČAJ ZA IZBIRO STROKOVNO NAJPRIMERNEJŠIH REŠITEV ZA

PROSTOR IN OPREMO ŠOLSKE UČILNICE

Natečajni elaborat gospodarskega subjekta AAb Arhitektura d.o.o., Sostrska cesta 2a, 1261 Ljubljana-Dobrunje, DŠ: SI60084448 izpolnjuje vse zahteve in pogoje iz natečajnega gradiva.

PRIZNANJE Natečajni elaborat z delovno številko: 4, šifra natečajnika: 703060

Avtorji:

Dr. techn., R. Avstrija, ANDREJ ŠMID, univ. dipl. inž. arh.

MARKO ROZMAN, univ. dipl. inž. arh.

NEJC GONZA, univ. dipl. inž. arh.

Natečajni elaborat gospodarskega subjekta ARHITEKT ŠMID, d.o.o., ul. Heroja Bračiča 1B, 2000 Maribor, DŠ: SI90386981 izpolnjuje vse zahteve in pogoje iz natečajnega gradiva.

ZNIŽANO PRIZNANJE Natečajni elaborat z delovno številko: 3, šifra natečajnika: 30502

Avtorji:

LAURA TROBEC, študentka Fakultete za arhitekturo, UNILJ

URŠA UHAN, študentka Fakultete za arhitekturo, UNILJ

Natečajni elaborat fizičnih oseb Laura Trobec in Urša Uhan izpolnjuje vse zahteve in pogoje iz natečajnega gradiva.

Glede na ugotovitve ocenjevalne komisije je odločitev naročnika utemeljena.

Pravno varstvo:

Zoper odločitev komisije o idejnih zasnovah za opremo učilnice, ni pritožbe.

dr. Vinko Logaj,
Direktor

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo
Ljubljana

3. POROČILO O DELU OCENJEVALNE KOMISIJE IN O NATEČAJNIH ELABORATIH

3.1. Namen, cilji in pričakovanja natečaja

Namen javnega idejnega natečaja je izbor najboljše arhitekturne rešitve za sodobno in fleksibilno zasnovo šolske učilnice, ki vključuje organizacijo prostora in zasnovo opreme. Cilj javnega idejnega natečaja in pričakovanje idejnega javnega natečaja je pridobiti strokovno najprimernejšo rešitev za prostor in opremo šolske učilnice, to je inovativne rešitve za oblikovanje in ureditev t.i. učilnice prihodnosti.

3.2. Predmet natečaja

Predmet javnega idejnega natečaja je izbor najboljše idejne zasnove prostora in opreme šolske učilnice v okviru odprtega, anonimnega in enostopenjskega natečaja.

3.3. Ocenjevalna komisija

Imenovana je bila ocenjevalna komisija v sestavi:

Predsednica ocenjevalne komisije: Jana Knez, univ. dipl. prav.

Članica: dr. Ada Holcar Brunauer (članica)

Članica: doc. Mojca Gregorski, univ. dipl. inž. arh. (članica)

Član: doc. Gašper Medvešek, univ. dipl. inž. arh. (član)

Članica: Špela Nardoni Kovač, univ. dipl. inž. kraj. arh. (članica)

Članica: Damjana Zaviršek Hudnik, univ. dipl. inž. kraj. arh. (članica)

Skrbnica natečaja: dr. Nataša Potočnik (skrbnica natečaja)

3.4. Povzetek sej ocenjevalne komisije

Ocenjevalna komisija (OK) se je zbrala na 5 sejah. Od tega na eni (1) dopisni seji za vprašanja in odgovore, na eni (1) seji za odpiranje natečajne dokumentacije s prvim preizkusom izpolnjevanja pogojev (predhodni preizkus), na dveh (2) sejah za ocenjevanje in na eni (1) seji za naknadni preizkus z odpiranjem kuvert (AVTOR).

1. DOPISNA SEJA, od 15.10. 2020 do 16.10.2020

Člani ocenjevalne komisije v okviru dopisne seje po e-pošti uskladijo osnutke odgovorov na prejeta vprašanja natečajnikov. Od razpisa natečaja do zadnjega roka za objavo odgovorov na vprašanja natečajnikov je ocenjevalna komisija skupaj z naročnikom v roku odgovorila na 2 sklopa vprašanj. Vsi odgovori so bili objavljeni do predpisanega roka na spletni strani ZRSS (<https://www.zrss.si/zrss/wp-content/uploads/2020-10-19-vprasanja-in-odgovori-glede-natecaja.pdf>).

1. SEJA, PREDHODNI PREIZKUS, 2.11.2020

Komisija je od ZRSS prevzela 6 ovojev ter ugotovila, da je v nadaljnjo podrobno obravnavo sprejetih vseh 6 elaboratov.

1. SEJA, OCENJEVANJE, 4.11.2020

Dnevni red:

1. Pozdrav skrbnice natečaja.
2. Povzetek predhodnega preizkusa.
3. Obnovitev etičnih obvez ocenjevalne komisije in pregled meril za ocenjevanje.
4. Predstavitev poročila prispelih elaboratov.

5. Razprava o elaboratih.

Zapisnik:

1. Pozdrav skrbnice ocenjevalne komisije.
2. Povzetek predhodnega preizkusa – vseh 6 prispelih natečajnih elaboratov je pozitivno opravilo predhodni preizkus.
3. Člani ocenjevalne komisije obnovijo etične zaveze sodelovanja pri natečaju in pregledajo merila za ocenjevanje.
4. Predstavitev poročila o elaboratih: predstavljeni so bili ključni parametri vsake natečajne rešitve.
5. Člani ocenjevalna komisije razpravljajo o vseh elaboratih glede na postavljena merila za ocenjevanje.
6. Po razpravi člani ocenjevalne komisije povzamejo, da elaborat z delovno številko 6 manj uspešno izpolnjuje zahteve natečajne naloge, elaborati z delovnimi številkami 1, 2D, 3, 4 in 5 uspešneje izpolnjujejo zahteve natečajne naloge.
7. Prihodna seja ocenjevalne komisije bo v **četrtak, 5.11.2020 ob 8.00 uri na ZRSS, Poljanska cesta 28, Ljubljana**.

2. SEJA, OCENJEVANJE IN DOLOČITEV ZMAGOVALCA, 5.11.2020

Dnevni red:

1. Pozdrav skrbnice natečaja.
2. Pregled in ocenjevanje elaboratov skozi merila za ocenjevanje.
3. Razprava o elaboratih.

Zapisnik:

1. Pozdrav skrbnice ocenjevalne komisije.
2. Člani ocenjevalne komisije razpravljajo o vseh elaboratih po merilih za ocenjevanje.
3. Člani ocenjevalne komisije po razpravi soglasno sklenejo, da elaborat št. 6 (31291604) zahtev natečajne naloge ne rešuje tako kakovostno, da bi to pomenilo doprinos k razvoju stroke ter da se ga ne nagradi s priznanjem.
4. Člani ocenjevalne komisije ponovno razpravljajo o preostalih elaboratih po merilih za ocenjevanje.
5. Člani ocenjevalne komisije po razpravi in ocenjevanju elaborate soglasno razvrstijo:

Elaborata, ki prejmeta nagrado sta:

- A. nagrado prejme elaborat št. 5 (16731),**
- B. nagrado prejme elaborat št. 1 (56928).**

Trije elaborati, ki prejmejo priznanja so:

- A. priznanji prejmeta: elaborata št. 2D (1895 dopolnitev) in elaborat št. 4 (703060),**
- B. znižano priznanje prejme elaborat št. 3 (30502).**

6. Ker je na natečaj prispelo manj elaboratov od predvidenih in ker tretja nagrada ni podeljena, člani ocenjevalne komisije pričnejo razpravo o prerazporeditvi nagradnega in odškodninskega sklada.

Člani ocenjevalne skupine soglasno sprejmejo sklep, da se nagrade, priznanja in odškodnine dodelijo v naslednjih vrednostih (bruto bruto):

A. nagradni sklad

1. nagrada	2.300,00 EUR
nadomestilo za odkup materialnih avtorskih pravic	400,00 EUR
2. nagrada	1.800,00 EUR

dve priznanji	po 1.000,00 EUR
znižano priznanje (1x)	800,00 EUR

B. odškodninski sklad

Odškodnina (1X)	500,00 EUR
-----------------	------------

7. Člani ocenjevalne komisije si razdelijo zadolžitve za pisanje zaključnega poročila.
8. Pred izvedbo naknadnega preizkusa, ki je predviden v torek, 10. 11. 2020, ob 10.00 uri na ZRSSŠ, je potrebno uskladiti in potrditi zaključno poročilo.

1. SEJA, NAKNADNI PREIZKUS, 10.11.2020

Izveden je bil naknadni preizkus, v okviru katerega se je opravila identifikacija vseh natečajnikov (kuverta AVTOR). Naknadno ugotavljanje sposobnosti je bilo izvedeno skladno z natečajnimi pogoji.

3.5. Merila za ocenjevanje

Ocenjevalna komisija je rešitve v posameznih natečajnih elaboratih vrednotila po naslednjih merilih za ocenjevanje, določenih v natečajnih pogojih:

1. Izvirnost in inovativnost
2. Funkcionalna zasnova, celovitost in doslednost zasnovane rešitve, večuporabnost in prožnost rešitve za različne rabe, arhitekturna zasnova, ki upošteva posebnosti načrtovanja prostora za šolske otroke.
3. Trajnost in ekonomski vidik: gospodarna izvedba, gospodarno vzdrževanje, varnost, skladnost s trajnostnimi načeli oblikovanja javnih prostorov, uporaba okolju prijaznih in zdravih materialov.

3.6. Splošno poročilo o prispelih elaboratih in delu ocenjevalne komisije

Natečaj za izbiro najprimernejših rešitev za prostor in opremo šolske učilnice sodi med tisto vrsto natečajev, ki poleg povzemanja obstoječih znanj, izkušenj, pravilnikov in predpisov na obravnavanem področju, svoj namen vidijo predvsem v širitvi znanj in iskanju novih idej ter pristopov na področju oblikovanja šolskega prostora. V našem primeru smo obravnavali oblikovanje prostora in opreme šolske učilnice. Šolsko učilnico oz. prostor šolske učilnice bi namreč lahko označili tudi kot »tretjega učitelja«, ki poleg pedagoga in učnega sistema aktivno vpliva na procese učenja in socializacije.

Učenci, ki danes obiskujejo šolo, bodo živeli v času in okolju, ki bo s sedanjim najverjetneje popolnoma neprimerljiv. Že danes, še izraziteje pa se bo to zrcalilo v prihodnosti, smo priča družbenim in demografskim dejavnikom, s katerimi se človeštvo ne uspe dejavno in ustvarjalno soočiti. **Učilnica prihodnosti si mora zato prizadevati postati prostor, kjer bo učenje ustvarjalnih veščin nadomestilo poučevanje in pomnjenje podatkov, kjer bo sodelovanje nadomestilo tekmovalnost, in ne nenazadnje, kjer se bo skrb zase preobrazila v skrb za skupno in vse.**

Na natečaj je prispelo šest predlogov, ki so avtonomno obravnavali izbrano vsebino. Vsak izdelovalec elaborata je kakovostno oblikoval samostojno izbrano področje obravnave. Po procesu žiriranja in izmenjavi stališč pa je komisija soglašala, da je bil delež ustvarjalnih uvidov v preoblikovanje obstoječe šolske učilnice odvisen predvsem od tega, koliko so se posamezni avtorji uspeli oddaljiti od predstave o učilnici, kot jo poznamo danes. Preprosto bi lahko povedali, da je bila kakovost elaborata premo sorazmerna z odklonom od obstoječe podobe šolske učilnice. Nagrajena elaborata sta predstavila raznovrstnost, ki pa ni namenjena sama sebi, temveč prinaša svež pogled na prostor poučevanja, ki omogoča še neslutene potenciale razvoja.

Po pregledu in žiriranju elaboratov je komisija pozitivno ovrednotila predmet natečaja. Iz obravnavanih rešitev lahko povzamemo, da lahko že samo z manjšimi intervencijami na nivoju opreme omogočimo popolnoma nov in svež pristop k učnemu procesu v obstoječih stavbah. Oba nagrajena elaborata dokazujeta, da je s premišljenim oblikovanjem in fleksibilno zasnovo opreme učilnice, ki jo arhitekti pogosto obravnavamo kot sekundarno nalogo, mogoče popolnoma preoblikovati prostor in vzgojno izobraževalni proces.

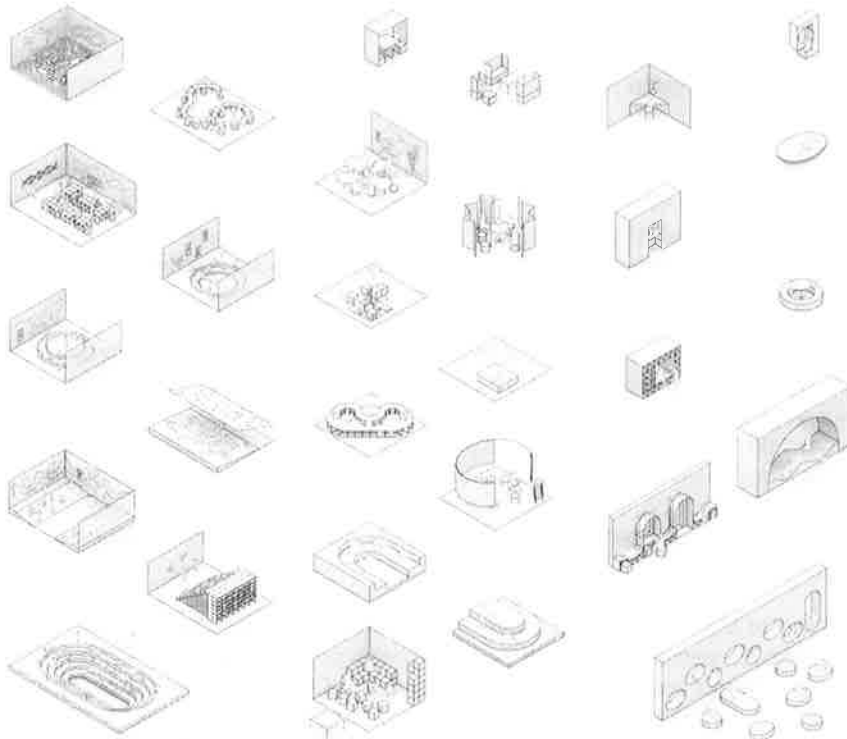
Posebno pozornost je žirija namenila opazovanju prostorskih vidikov, ki bi v prizmi preoblikovanja predstave o učilnici prihodnosti, poleg učenja, privedli do vzpodbujanja ustvarjalnosti, sodelovanja, empatije in sposobnosti za inovativno soustvarjanje prihodnosti sveta. V tem oziru so bile teme, ki smo jih zasledovali naslednje: povezanost med ambientu in prostorskimi sklopi, možnost skupinskega dela, vzpodbujanje medsebojne komunikacije, prilagodljivost in fleksibilnost opreme ter prostora in soustvarjalnost učencev pri zasnovi učilnice.

Natečaj za preoblikovanje fizičnega šolskega prostora se je odvijal v času, ko se izvajanje izobraževanja v vseh šolah v Sloveniji zaradi ukrepov proti širjenju virusa Sars-2 izvaja na daljavo. Pedagogi in učenci so soočeni z uvedbo spremenjenih oblik učenja in poučevanja na daljavo. Pandemija je posledično o vseh nas utrdila prepričanje, da je za uspešno in stimulatивно učno okolje potreben fizični kontakt z učiteljem ter primerno zasnovan šolski prostor, ki pa bi lahko bil manj »klasičen« in bolj prilagojen sodobnim, dinamičnim učnim procesom.

Verjamemo, da bodo tako otroci kot učitelji po vrnitvi v šole prav zaradi pandemije bolj sprejemljivi za preizkušanje novih, drugačnih oblik dela in da bo natečaj za »učilnico prihodnosti« v čim krajšem času postal natečaj za »učilnico sedanjosti«.

3.7. Poročilo o nagrajenih natečajnih elaboratih

1. NAGRADA Natečajni elaborat z delovno številko: 5, šifra natečajnik: 16731

Avtorji:

JURE HROVAT, mag. inž. Arh./ ZAPS A - 1696

ANA KREČ, mag. inž. arh.

URH RUČIGAJ ROBERTS, mag. inž. arh. / Associate RIBA

LJUDMILA JANKOVICHOVA, mag. inž. arh.

MATIC HLEDE, abs. Arh., Univerza v Ljubljani, Fakulteta za arhitekturo

Elaborat št. 5 je bil edini med prispelimi, ki je prikazal, kako pomembno je, da prostor učilnice obravnavamo vzporedno z razumevanjem pedagoških doktrin. Avtorji uspejo razmišljati izven okvirjev omejenega prostora ene same učilnice in predlagajo katalog raznolikih »prostorsko-pedagoških« konceptov, ki omogočajo povsem enostavno in fleksibilno vpeljavo tako v novogradnje kot tudi prenove obstoječih šolskih objektov.

Teoretsko konceptualna vsebina, ki je bila osnova za oblikovanje koncepta prostora, se naslanja na pedagoškega futurista Davida Thornburga. Proces oblikovanja je sestavljen iz štirih temeljnih okolij: ognjišča, napajališča, jame in življenja. Na prvi pogled poenostavljeni koncepti pa v prevodu v arhitekturni prostor vnašajo formacijo izjemnih pedagoških prostorov, ki spodbujajo medsebojno učenje in komunikacijo, izmenjavo znanj in izkušenj, sodelovanje in prenos ustvarjalnih veščin. Spreminjajo vlogo in pomen odnosa med učiteljem in učencem, ter ustvarjajo spremenjeno učno okolje, ki je primerno za spodbujanje veščin, potrebnih v prihodnosti. Ustvarjalni predlogi prostorskih intervencij, ki so nosilke slikovitih imen, kot npr. vrtača, grič, kino, ipd. spodbujajo domišljjski svet posameznikov in omogočajo procesu učenja, da se razcveti v polni meri. Učenci se lahko neomejeno gibajo po prostoru, ki je lahko dostopen, primerno opremljen in po potrebi omogoča funkcionalne

spremembe. Prostor ponuja varnost pri učenju in igri ter omogoča raznolikost pri uporabi oz. izbiri načina njegove uporabe, spodbuja sodelovanje med učenci in bogate zaznavne izkušnje. Elaborat prikaže različne možnosti ureditve učnih prostorov in njihovega povezovanja v primeru novogradenj, prav tako pa je elementaren princip oblikovanja posameznih učnih sklopov mogoče enostavno prevesti tudi v obstoječe šolske stavbe, ne samo učilnice temveč tudi skupne in zunanje prostore, ki bodo zaradi svoje trajnosti še dolgo delovale v našem okolju. Predstavljeno učno okolje navdaja z upanjem, da bi lahko šolski prostor s procesom učenja postal za otroke spodbudna in optimistična dejavnost, ki bi se je veselili, kot se veselijo svojih najljubših iger. Iger, ki so v svojem temelju najpopolnejša oblika učenja. Žirija je z navdušenjem sprejela radikalnost idejnega sveta elaborata, visoko ovrednotila potencial realnosti izvedbe in funkcionalne možnosti delovanja posameznih prostorskih sekvenc ter soglasno predlagala elaborat za prvo nagrado.

Opomba komisije : Predlagani elaborat mora v nadaljnjem sodelovanju z naročnikom podrobneje razdelati tudi šolsko mizo in stol na način, da bosta ergonomska, fleksibilna in prilagodljiva glede na raznolike pedagoške procese.

2. NAGRADA Natečajni elaborat z delovno številko: 1, šifra natečajnika: 56928

Avtorji:

PETER KOVAČ, mag. inž. arh.

GAL RANČIGAJ, dipl. ind. Obl. (UN)

KARIN MEZEK, mag. prof. pouč. na razr. stop.

KATJA GOBEC, štud. UL MF

Avtorji elaborata št. 1 oblikujejo prostor znotraj »klasične« pravokotne učilnice, z na prvi pogled realistično prikazano podobe nove učilnice. Komisija prepozna v prikazani rešitvi zgolj enega izmed možnih scenarijev zasnove, raznolike in kakovostno predstavljene rešitve opreme in postavitev pa bi lahko uporabili tudi v katerikoli drugi prostorski situaciji.

Avtorji gradijo svoj predlog na stališču, da se morata učitelj in učilnica prilagajati učnim potrebam učencev in ne obratno. V okviru zasnove predlagajo raznolike elemente opreme in konfiguracij, predvsem pa učilnico razbremenijo orientacije oz. usmerjenosti proti katedru, ki bi sicer stimuliral pedagoge zgolj k frontalnim oblikam poučevanja. Za prostore poučevanja zasnujejo različne »scenografije«: poglobljeni amfiteater, dvignjeni podest kot ustvarjalni oder, tribuno in »kino kotiček«, skupino oz. gručo miz, bralno nišo z integrirano knjižno omaro, izvlečno premično tablo, izvlečni pult za digitalno prefabrikacijo, ... Učilnico prihodnosti razumejo kot prostor, ki se odpira navzven, v kontekstu povezovanja s teraso kot tudi z drugimi prostori šole: kot npr. ustvarjalni oder, ki je dvostranski in obrnjen proti skupnim prostorom šole, tako da je dogajanje v učilnici na ogled tudi ostalim.

PROSTOR IN OPREMO ŠOLSKE UČILNICE

Predlagani elementi opreme so številčni in raznoliki, vendar vsi smiselno vkomponirani v dve med seboj pravokotni in rahlo zamaknjeni steni, ki sta hkrati novi akustični steni. Dobro zasnovane fizikalne lastnosti učilnice dosegajo tudi s fleksibilno zasnovano osvetlitvijo prostora, ločeno na fiksne svetilke in tirnico s premičnimi reflektorji, namenjenimi prilagoditve spremenljivih postavitev opreme. Posebnost elaborata je uvedba knjižne omare učiteljice in knjižnih polic za otroke, ki poleg uporabne vrednosti v prostor vnašajo konotacijo doma, namesto šole kot institucije. Nekoliko manj uspešna je aplikacija materialov in barv, ki so predoločeni in premalo nevtralni, da bi ustvarili nevtralno ozadje za raznolike uporabnike in njihove učne pripomočke/izdelke.

Komisija kljub manj uspešni materialni in barvni zasnovi prepozna elaborat št. 1 kot enostaven in dobro premišljen predlog, ki obsega raznolike, fleksibilne in različnim pedagoškim procesom prilagojene rešitve opreme in postavitev. Podoba prostora se odmika od predstave o »klasični in statični« učilnici. Predlagana zasnova je kakovostna predvsem z vidika izjemno stimulatивно zasnovanega prostora, ki učence in učitelje nedvomno spodbuja k gibanju, raziskovanju in drugačnim oblikam učenja in poučevanja. Učni prostor spodbuja učenčev optimalen razvoj, ga motivira za aktivno sodelovanje in mu omogoča doseganje pričakovanih ciljev. V njem učenec lahko razvija svoje potenciale in dosega učno uspešnost, zato mu je žirija dodelila 2. nagrado.

PRIZNANJE   Natečajni elaborat z delovno številko: 2D, šifra natečajnika: 1895 Avtorji:

KATJA OREHEK, štud. arh., FA UL

DAVID PAVLINA, štud. arh., FA UL

SIMONA NIKOLOVSKA, štud. arh., FA UL

Elaborat prepozna rigidnost obstoječega pohištva in prostora učilnice in se posledično usmeri v oblikovanje pohištva, ki omogoča hiter odziv na različne velikosti/starosti otrok in obenem na lahek in enostaven način omogoča prilagoditev prostora različnim potrebam poučevanja. Jedro zasnove je univerzalna učna lupina, ki jo je mogoče prilagoditi različnim velikostim in tipom prostora. Sestavljena je iz tal, stropa in dveh sten. V tleh so v premišljenem rastru pospravljene mize in stoli, ki iz tal "zrastejo" do potrebne višine v skladu z velikostjo učenca. Na stropu, ki z razčlenjenostjo v rastru tal odgovarja akustičnim zahtevam prostora, so nad mizami umeščena svetila. Steni sta namenjeni, ena za shranjevanje opreme in potrebščin učiteljev ter katedrom, druga za shranjevanje potrebščin za učence in igro.

Zasnova obravnava učilnico kot nekakšno napredno igračo, ki jo je mogoče preoblikovati v skladu z njenimi pravili. Pri čemer ni zanemarljivo doživetje uporabnikov pri spreminjanju/preobrazbi prostora v različne tipe učenja in učne pokrajine. Izvedba, ki temelji na prvi pogled atraktivni preobrazbi talne plošče v mizo ali stol in omare v ping pong mizo, pa je s stališča poučevanja kljub vsemu zelo omejujoča. Omogoča sicer prilagoditev vsem trem sistemom poučevanja (frontalni, skupinski in individualni), vendar znotraj posameznih tipov prostora ne dopušča nikakršne raznolikosti, pestrosti ali individualnega prispevka k oblikovanju prostora, bodisi učenca ali učitelja. Za spodbudo otroka k dejavnosti je potrebna prava mera vidnega in nevidnega, kar v tem primeru ni doseženo. Učilnica, ki ne predvideva povezovanja navzven z drugimi in zunanjimi prostori in se z omejenim številom možnosti notranje ureditve pomanjkljivo odziva na raznovrstnost/pestrost življenjskih ali učnih situacij, ne more dolgoročno zadovoljiti uporabnika.

Odlika elaborata je inovativno raziskovanje povezave adaptabilnosti povišstva in prostora. Komisija je prepoznala idejni koncept popolne "izpraznitve" prostora kot glavno prednost natečajne rešitve. Težavna pa se zdi njegova izvedba - čeprav je učilnica fleksibilna zaradi pogojev (z opremo ali brez opreme), je fleksibilnost uporabe in mobilnost vprašljiva – izvlečne mize/stoli so pritrjeni v tla, ne da se jih premakniti, prilagoditi poziciji glede na željo/potrebo uporabnika. Učilnica naj bi omogočala hitro menjavo dejavnosti, za različne oblike učenja. Izgled učilnice naj bi bil plod skupnega sodelovanja učitelja in učencev, pri čemer bi učitelj s sprotno refleksijo ugotavljal, ali so potrebne morebitne spremembe ali izboljšave fizičnega učnega okolja.

Sama po sebi zanimiva ideja torej ob aplikaciji v življenje in poučevanje ne zagotavlja potrebne prostorske raznovrstnosti ter učiteljev in učencev ne spodbuja k spreminjanju in inventivni uporabi prostora, zato je ocenjevalna komisija elaboratu podelila priznanje.

PRIZNANJE   Natečajni elaborat z delovno številko: 4, šifra natečajnika: 703060

Avtorji:

Dr. techn., R. Avstrija, ANDREJ ŠMID, univ. dipl. inž. arh.

MARKO ROZMAN, univ. dipl. inž. arh.

NEJC GONZA, univ. dipl. inž. arh.

Avtorji natečajnega elaborata predlagajo povečanje šolske učilnice za četrtno na način, ki ga je mogoče implementirati tudi v obstoječih objektih. Njihov razmislek o učilnici prihodnosti se osredotoča na

PROSTOR IN OPREMO ŠOLSKE UČILNICE

učilnico, čeprav je nakazana fizična in vizualna povezava z zunanjo teraso/atrijem z zasteklitvami do tal ter na drugi strani s hodnikom z umestitvijo dvojih vrat, kar omogoča nemoteče prehajanje v času, ko je učilnica z mobilnimi regali razdeljena na več podprostorov/učnih koticov.

Avtorji se poglobijo v možnosti različnih postavitvev pohištva/scenarijev (skupno delo, manjše skupine, frontalno učenje, ..), ki jih je mogoče doseči s premično opremo. Razen vgrajene omare z nišami za umik/branje in podija za organizacijo odra, je vsa notranja oprema na kolesih – tudi tabla. Koncept premične table je komisija prepoznala kot inovativen predlog za oblikovanje učilnice prihodnosti. Premična tabla daje možnost za obilico prostorskih situacij, ki omogočajo in spodbujajo drugačno delo učiteljev in učencev, didaktične procese, ki vključujejo gibanje in, ki z uporabo klasične opreme in fiksne table, niso mogoči. Premična tabla poziva k spremembi vloge učitelja iz »modrijana na odru« v »usmerjevalca od strani«, ki prepoznava učence kot ključne udeležence in zato spodbuja njihovo aktivno vključenost, da sami uravnavajo svoje učenje (učinkovito razpolagajo s časom za učenje, načrtujejo osebne cilje učenja, vrednotijo svoje delo itd.) ter znanje gradijo na razumevanju in izkušnjah.

Podroben predlog notranje opreme izbrane iz kataloga, ki s fleksibilnostjo in poudarjeno mobilnostjo sicer omogoča različne scenarije postavitve, pa ne ustvarja takšne prostorske raznolikosti, kot bi jo omogočalo bolj aktivno povezovanje z drugimi učilnicami in prostori. Zato učilnica ostaja znotraj »okvirjev«, ki nove didaktične metode in procese spodbujajo le deloma.

Ocenjevalna komisija je elaborat zaradi domiselnega predloga fleksibilnih in poudarjeno mobilnih elementov pohištva šolske učilnice ocenila kot zanimiv prispevek k razvoju arhitekturne stroke, zato mu je prisodila priznanje.

ZNIZANO PRIZNANJE Natečajni elaborat z delovno številko: 3, šifra natečajnika: 30502Avtorji:

LAURA TROBEC, študentka Fakultete za arhitekturo, UNILJ

URŠA UHAN, študentka Fakultete za arhitekturo, UNILJ

Elaborat izhaja iz lastne izkušnje in spominov avtorjev na šolske klopi z željo ustvariti prostor, v katerem je mogoče vse, prostor, ki je multifunkcionalen, prilagodljiv, ki omogoča različno rabo, ustvarja različne koticke in se lahko prilagodi vsakemu posamezniku. Osnova projekta je izvedba velike omare po obodu, v katero je mogoče pospraviti vse in prostor tako spremeniti v veliko prazno površino, ki ponuja različne možnosti. Omara je z barvami razdeljena na 3 vsebine, prostor za učenje, ustvarjanje in tehnologijo, v zadnjem delu pa so v njej kot niše oblikovani koticčki za individualen odmik otrok. V

PROSTOR IN OPREMO ŠOLSKE UČILNICE

omaro je vgrajena tudi akustična predelna stena za pregraditev prostora. Pod oknom je razširjena polica, ki služi za počitek in posedanje s pogledom v okolico, pod njo pa je predvideno shranjevanje miz treh različnih velikosti prilagojenih različnim velikostim otrok. Prostor je mogoče na zelo enostaven način izprazniti, pregraditi ali v njem prerazporediti mize. Na tak način je zadoščeno trem osnovnim oblikam učenja (frontalni, skupinski in individualni), obenem pa je raba razširjena na individualen umik v niše in druženje na okenski polici. Prav umestitev niš na višino in dostopanje do njih se zdi komisiji vprašljivo s stališča varnosti otrok. Uporaba miz različnih višin predvideva vsaj načelno prilagajanje različnim velikostim učencev. Kljub vsemu naštetemu ostaja učilnica izrazito navznoter zaprta celica, razen pogledov v okolico komisija pogoša povezovanje z zunanjim prostorom ter s sosednjimi prostori in hodnikom. Prav tako je manj prepričljiva majhna raznovrstnost prostorov in rabe, ki jo dodatno poudarja povsem klasično oblikovana oprema, ki ne spodbuja inovativnih razporeditev in prostorskih situacij.

Komisija prepozna kakovost zasnove v njeni preprostosti, neprentencioznostjo in na prvi pogled tudi zaradi uporabe klasičnih elementov miz in stolov. Zdi se, da je z malo doseženo veliko, obenem pa predlagano rešitev prav to zadržuje v mejah znanega. Po mnenju ocenjevalne komisije elaborat ne ponuja izrazito inovativnih možnosti rabe prostora, ne motivira pedagoga k drugačnim načinom poučevanja niti učenca/otroka k preizkušanju novih prostorskih možnosti, v katerih bi učenci imeli aktivno vlogo, soustvarjali učni proces in prevzeli odgovornost za lastno učenje, zato je natečajnemu elaboratu podelila znižano priznanje.

3.8. Poročilo o preostalih natečajnih elaboratih

Elaborat z delovno številko 6, šifra natečajnika: 31291604

Avtorji:

MAŠA VODOPIVEC, Doh. Mag. in Arch., IT

SARA PIRJAVEC, mag. inž. arh.

LARA PIJAVEC, mag. graf. inž.

EMANUELA STRAC, abs. no.

Avtorji natečajnega elaborata se uvodoma podrobno poglobijo v tehnične pravilnike in normative, ki predstavljajo njihovo izhodišče za zasnovo šolske učilnice. Predvidijo učilnico, ki ima malo večjo površino od obstoječe minimalne površine obstoječe matične in predmetne učilnice, povezuje se z zunanjim prostorom (atrijem) in z dvojnimi vrati proti hodniku, z zložljivo akustično steno jo je mogoče razdeliti v dva manjša prostora. Osnovni pohištveni elementi so večnamenska vgradna omara vzdolž notranje daljše stranice učilnice, tabla na krajši stranici, didaktična stena ter višinsko nastavljive mize in stoli.

Predlagani elementi in variante njihove postavitve delujejo kot katalog solidne klasične šolske učilnice z rahlo izboljšanimi možnostmi fleksibilnosti (prehajanje v atrij v učilnico na prostem, delitev prostora z akustično steno, višinsko prilagodljive mize), ustvarjanja prostorske raznolikosti pa ne omogočajo. Avtorji sicer predvidevajo, da bo učilnico »kreiral« učitelj, a v didaktične procese, ki naj bi jih prostor omogočal ter spodbujal drugačno delo učitelja in učencev, se ne poglobijo. Natečajna rešitev prikaže tipično šolsko učilnico, ki upošteva obstoječe standarde, ne raziskuje in ne ponudi pa inovativnih rešitev za oblikovanje učilnice prihodnosti, ki bo omogočala prostorsko raznolikost, fleksibilnost in mobilnost ter drugačno delo učiteljev in učencev. Učilnica prihodnosti, ki v stimulativnem učnem okolju omogoča uresničevanje poučevalne prakse, v kateri učenci soustvarjajo učni proces, reflektira in kaže, kako se učenci učijo, kaj se učijo in kaj so se naučili.

ODPRTI, ANONIMNI, ENOSTOPENJSKI IDEJNI NATEČAJ ZA IZBIRO STROKOVNO NAJPRIMERNEJŠIH REŠITEV ZA

PROSTOR IN OPREMO ŠOLSKE UČILNICE

Zaradi navedenih pomanjkljivosti je komisija elaborat uvrstila med tiste, ki manj uspešno rešujejo zahteve natečajne naloge in niso primerni za podelitev nagrad in izvedbo.

3.9. Podpisi k zaključnemu poročilu

Podpisi članov ocenjevalne komisije ter namestnikov k zaključnemu poročilu

Ljubljana, 10.11.2020

Predsednica komisije (ZRSŠ): Jana Knez

Članica (ZRSŠ): dr. Ada Holcar Brunnauer

Članica (Fakulteta za arhitekturo): doc. Mojca Gregorski, univ. dipl. inž. arh.

Član (Fakulteta za arhitekturo): doc. Gašper Medvešek, univ. dipl. inž. arh.

Članica: Špela Nardoni Kovač, univ. dipl. inž. arh.

Članica: Damjana Zaviršek Hudnik, univ. dipl. inž. arh.

